

Till Kommunfullmäktige i Krokoms kommun

Redogörelse för år 2007

1 Granskningens inriktning

Vi har utfört vår granskning enligt kommunallag och kommunens revisionsreglemente.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionsred i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Vi har gjort en analys där vi bedömt väsentlighet och risk bland annat beträffande aktuella förändringar, nya verksamheter, verksamheter av stor ekonomisk omfattning samt inom områden som vi i övrigt bedömt angelägna. Med utgångspunkt från analysen har vi planerat våra revisionsinsatser.

De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda. I granskningsarbetet har vi biträtt av Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Under året har vi haft informationsträffar med representanter för fullmäktige, kommunstyrelsen, de flesta av nämnderna och Krokomsbostäder genom de valda lekmannarevisorerna. Bl a via protokoll har vi löpande följt nämndernas verksamheter.

Vi har deltagit i interna seminarier och informationer samt i externa utbildningar, seminarier och informationer viktiga för revisionens utförande.

2 Resultat

Nedan redovisas de viktigaste resultaten från vår granskning.

2.1 Bokslut och årsredovisning

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningsred.

Vi bedömer att kommunens ekonomiska situation och utveckling är relativt god. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om. Mål för verksamheterna redovisas inte i 2007 års budget och följaktligen redovisas inte heller någon måluppfyllelse i årsredovisningen. Vi kan därmed inte bedöma måluppfyllelsen för verksamhetsmålen med betydelse för en god ekonomisk hushållning.

	<i>E-post</i>	<i>Postadress</i>	<i>Telefon</i>
Revisorerna:		835 80 Krokoms	
Anders Almling, ordförande	anders@almling.se		070-527 96 84
Kjell Vejdeland, vice ordf.	kjell.vejdeland@swipnet.se		0640-510 40
Brigitte Larsson			070-377 60 60
Evert Jonsson	evert2005@spray.se		070-268 25 22
Stefan Fax	stefan.fax @riksdagen.se	076-836 99 52	

När det gäller den finansiella rapporteringen så vill vi särskilt lyfta fram följande punkter:

- En stor del av kommunens pensionsåtagande ligger i enlighet med kommunala redovisningslagen utanför balansräkningen som ansvarsförbindelse. De pensioner som intjänats före 1998 uppgår (inkl löneskatt) till 385 mnkr vilket innebär att kommunens totala åtagande för pensioner uppgår till 421 mnkr. Ansvarsförbindelsen har under 2007 ökat med närmare 70 mnkr då beräkningsgrunderna för pensioner ändrats. De ökade pensionsutbetalningarna under kommande år kommer att vara en avgörande fråga för kommunen att hantera ur såväl ett resultat- som ett likviditetsperspektiv.
- Verksamhetens nettokostnader i kommunen ökar med 5,6 % medan ökningen av skatteintäkter och statsbidrag är 4,6 %. Det är inte långsiktigt hållbart att nettokostnaden har en högre ökningstakt än skatteintäkter och statsbidrag.
- Finansnettot, som är negativt och uppgår till – 2,5 mnkr kommer att påverkas av ökade räntekostnader i takt med investeringar i verksamheterna under de närmaste åren. Även denna kostnadsökning måste hanteras inom ramen för en god ekonomisk hushållning.

Strukturen i nämndernas verksamhetsberättelser följer inte anvisningarna från ekonomikontoret vilket gör att utformningen varierar. Totalt sett är dock verksamhetsberättelserna informativa. Vi rekommenderar att fullmäktige beslutar om omfattningen av nämndernas redovisning av hur de fullgjort sina uppdrag och formerna för redovisningen.

Fortfarande finns outredda differenser avseende leverantörsskulder och vissa lönerelaterade konton. Vi har rekommenderat att man snarast reder ut och rättar upp de differenser som finns i redovisningen och upprättar rutiner för redovisning och avstämning som säkerställer att man framåt har en tillräcklig avstämning.

2.2 Delårsrapport

Vår bedömning, utifrån omfattningen av genomförd granskning, är att delårsrapporten i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagens krav och aktuell normgivning, att den uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och att dess bidrag till kommunens styrning och uppföljning ger förutsättningar för att styra kommunens verksamhet och ekonomi. Vi rekommenderade dock att man i det fortsatta arbetet med att utveckla mål för verksamheten med betydelse för god ekonomisk hushållning beaktar vikten av att utveckla formerna för en samlad rapportering av måuppfyllelsen mot fullmäktiges mål.

2.3 Nämndernas ansvarsutövande

Vi har granskat kommunstyrelsens, nämndernas och Krokomsbostädens åtgärder för att styra, följa upp och kontrollera verksamheten år 2007. Granskningsinsatserna har avgränsats till att omfatta mål och viktiga frågor med utgångspunkt från nämndernas protokoll 2007. Utifrån den övergripande granskning som skett gör vi följande bedömning.

2.3.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ledning, samordning och uppsikt över verksamhet och ekonomi bedöms som tillfredsställande. Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen utövat sitt ansvar på ett tillfredsställande sätt.

2.3.3 Barn- och utbildningsnämnden

Vid årsskiftet redovisar nämnden en positiv budgetavvikelse på nästan 1,7 Mkr. Vår sammanfattande bedömning är att barn- och utbildningsnämndens ansvarsutövande år 2007 varit tillfredsställande. Bedömningen baseras bland annat på de åtgärder nämnden vidtagit för att klara sin ekonomi.

2.3.4 Samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden

Under många år har det förekommit problem med jäv och gränsdragning inom tjänstemannaorganisationen vad avser myndighetsutövningen för kommuninterna ärenden. Frågan har nu lösts genom en omorganisation varigenom bl a en ny avdelning för bygg- och miljöfrågor skapats under myndighetsnämnden. Vår sammanfattande bedömning är att samhällsbyggnadsnämnden och myndighetsnämnden utövat sitt ansvar på ett tillfredsställande sätt.

2.3.5 Socialnämnden

Socialnämnden redovisar för tredje året i rad totalt sett en positiv budgetavvikelse, 3,1 Mkr. För äldreomsorgen redovisas dock en negativ budgetavvikelse med ca 5,7 Mkr. Ett arbete pågår för att effektivisera äldreomsorgen, arbetet kommer att fortsätta 2008. Vår sammanfattande bedömning är att socialnämnden utövat sitt ansvar på ett tillfredsställande sätt.

2.4 Styrning av intern kontroll

Kommunen har nu fastställt ett övergripande politiskt styrdokument, ett internkontrollreglemente, som beskriver organisation och ansvar för kontroll och uppföljning. Barn- och utbildningsnämnden har under 2007 har fastställt en internkontrollplan är. Revisorerna förutsätter att kommunstyrelsen och övriga nämnder behandlar frågan om internkontroll och rutiner för uppföljning av den interna kontrollen under 2008.

2.5 Sjukfrånvaro samt uppföljning av tidigare granskning "Friska arbetsplatser"

Revisionsfrågorna för denna granskning har varit; Vad gör kommunen för att minska sjukfrånvaron? Vilka effekter har kommunens insatser gett? Vår revisionella bedömning efter genomförd granskning är följande. Ett flertal åtgärder pågår för att minska sjukfrånvaron. Åtgärderna är i huvudsak desamma som de som pågick år 2003/2004, med tyngdpunkt i dag på arbetsmiljöarbete, samverkan samt ledarskap och medarbetarskap. Kommunen har inte gjort någon formell och dokumenterad bedömning av vilka effekter olika insatser har gett. Sjukfrånvaron har minskat från 2003 men ligger fortfarande på en mycket hög nivå. Detta fastän sjukfrånvaron generellt har minskat, både inom offentlig och privat sektor. Genomsnittet för kommuner år 2007 var 7,2 % medan Krokoms kommun då låg på 10,5 %. Kommunens långsiktiga mål – att de kommunanställdas sjukfrånvaro år 2008 ska ha minskat med 30 % jämfört med år 2003 – bör rimligen kunna nås.

2.6 Granskning av verifikationer och kontanthantering

Granskningen har inriktats mot hur den interna kontrollen fungerar vad gäller löpande redovisning (verifikationsgranskning) och i kommunens rutiner för kontanthantering.

Utifrån det urval av verifikationer som granskats lämnar vi följande bedömning:

- Kommunen uppfyller i allt väsentligt skattemyndighetens krav på vad som ska finnas på en verifikation.
- Kommunens attestreglemente bör ses över och uppdateras, bl a med tillämpningsanvisningar för skannade fakturor.
- Åtgärder bör genomföras för att i framtiden i möjligaste mån undvika dröjsmålskostnader.

Vår granskning av kontanthanteringens indikerar bl a följande:

- Rutiner för kontanthantering och handkassor bör upprättas liksom en förteckning över vilka handkassor som finns.
- Rutinbeskrivningar bör upprättas för hantering av dagskassor, extern fakturering, inventering av kassor m m.
- Avstämning ska göras av sålda matkuponger.
- Rutiner för inventering av varulager (livsmedel) bör upprättas.
- En översyn och dokumentering bör ske av rutiner för hantering av lunchkuponger.
- Redovisning från kontantförsäljning bör ske kontinuerligt med tanke på att affärshändelser ska bokföras så snart de inträffat, beloppen ska vara rätt periodiserade och avstämning ska kunna ske.

2.7 Granskning av Hustomteprojektet

Vi har granskat vissa rutiner inom Hustomteprojektet. Vår granskning visar på stora brister i projektet, bl a följande:

- Bristfälliga uppgifter i loggbok, vilket gör det svårt att följa upp om allt arbete är fakturerat.
- Manuell fakturering utanför kommunens kundreskontra vilket aldrig får ske.
- Brister i uppgifter på utsända räkningar.
- Mycket stor eftersläpning med fakturering.
- Mycket låg effektiv tid hos kunder i förhållande till tillgängliga personella resurser.

2.8 Uppföljning av tidigare granskningar

Målet med revisionens arbete är inte bara att det efter årets slut ska leda till en revisionsberättelse. Revisionens arbete ska också leda till en högre trygghet, säkerhet och effektivitet. Därför är det nödvändigt att löpande följa upp om kommunen vidtagit åtgärder med anledning av förslag som revisorerna lämnat tidigare år. Vår uppföljning av tidigare granskningar visar följande:

Registerkontroll av arbetssökande

Rutinerna för registerkontroll av arbetssökande till förskola och skola har stärkts både inom barn- och utbildningsförvaltningen och inom Krokomsbostäder jämfört med år 2004.

Försäkringsrutiner

Flera av de åtgärder revisorerna föreslog i samband med granskning år 2004 har genomförts. Fortfarande bedömer vi att rutiner ska läggas upp för uppföljning/inventering av stöldbegärlig utrustning.

Övertid och mertid

Övertid, fyllnadstid och timanställningar har från 2002 till 2006 minskat väsentligt inom barn- och utbildningsförvaltningen. Socialnämnden har minskat fyllnadstiden och timanställningarna väsentligt men redovisar ökning av övertiden. Samhällsbyggnadsförvaltningen utvisar en stor ökning av övertid, fyllnadstid och timanställda.

2.9 Mindre granskningar - förstudier

Under året har granskning av mindre omfattning skett bland annat avseende Likabehandlingsplaner inom skolan, Åtgärder för elever med särskilda behov, Avgränsad redovisningsenhet för vatten- och avloppsverksamheten?, Effekter på grund av att interna tjänster inte internfördelas, Förekomst av ej verkställda gynnande beslut om särskilt boende, Kontroll mot belastningsregister av personal vid hem för ungas vård eller boende, Samverkan vid biståndsbedömning enligt SoL och LSS, Organisationsöversynen inom samhällsbyggnadsförvaltningen, Sårbarhet i faktureringsrutiner, Rutiner kring samverkan med övriga ägarkommuner avseende kommunalförbunden. Dessa granskningar har inte föranlett någon skriftlig revisionsrapport.

2.10 Granskning av gemensamma nämnder

2.10.1 Gemensam nämnd för sjukvårdsprodukter

Vi har genom att ta del av protokoll, verksamhetsberättelse och andra handlingar samt med biträde av revisorerna i Jämtlands läns landsting granskat verksamheten år 2007 inom den gemensamma nämnden för landstinget och länets samtliga kommuner avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter. Granskningen föranleder ingen anmärkning mot nämnden.

2.10.2 Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan

Vi har genom att ta del av handlingar, protokoll och verksamhetsberättelse granskat verksamheten år 2007 inom den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan avseende Krokoms, Bergs, Härjedalens, Åre och Östersunds kommuner. Vår granskning föranleder ingen anmärkning mot nämnden.

3 Framtid

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planeringen av revisionsinsatser. Inför planeringen för år 2008 har vi genomfört en väsentlighets- och riskanalys. Med utgångspunkt från denna analys planeras bland annat följande revisionsprojekt:

- Granskning av årsredovisning och delårsrapport (obligatoriskt)
- Granskning av övergripande ansvarsutövande för samtliga nämnder
- Lekmannarevision i Krokomsbostäder AB (genom utsedda lekmanrevisorer)
- Tillförlitlighet i redovisning, system och rutiner samt fördjupade projekt, bl a:
 - Upphandlingsfrågor
 - Styrning och kontroll av EU-projekt
 - Investeringsprojekt skola och förskola Ås
 - Lokalkostnader/hyror äldreboenden och skolor
- Uppföljning av tidigare gjorda granskningar och från sammanträden.

Krokoms den 8 april 2008

Anders Almling

Kjell Vejdeland

Stefan Fax

Evert Jonsson

Brigitte Larsson